

Goldwater tiedustele FBI:ta miksi Jenkinsiä ei tutkittu tarkemmin

WASHINGTON -- Senaattori Barry Goldwater on lähettänyt kirjeen FBI:n johtajalle J. Edgar Hooverille, jossa hän tiedustele miksi FBI ei ollut suorittanut Jenkinsiä koskevaa täydellistä turvallisuustutkimusta sen jälkeen kun hänet nimettiin erikoisavustajaksi Valkoiseen taloon.

Presidentti Johnson määräsi torstaina FBI:n suorittamaan Walter Jenkinsiä koskevan täydellisen tutkimuksen. LBJ:n erikoisavustaja Jenkins erosi keskiviikkona tältä tehtävältä lääkärin määrättyä hänet sairaalahoitoon ylirasituksen johdosta, ilmoitettiin Valkoisesta talosta. Hänen paikallaan LBJ nimitti Bill D. Moyersin. Poliisin pöytäkirjat osoittavat, että Jenkins pidätettiin kaupunkissa 7. lokakuuta siivettömyysrytmiä perusteella. Jenkins oli työskennellyt läheisessä yhteistyössä

nassa Lyndon Johnsonin kanssa 1930-luvulta lukien. Hän toimi Johnsonin hallinnollisena avustajana tämän varapresidenttinä ollessa. Hän muutti Valkoiseen taloon presidentti Kennedyn kuoleman jälkeen.

Goldwateria ja Milleriä kannattavan kansalaiskomitean puheenjohtaja Clifton White antoi Washingtonissa seuraavan lausunnon: "Erään presidentin lähimmän neuvonantajien pidättäminen siivettömyysrytmiä perusteella merkitsee sekä henkilökohtaista onnettomuutta että kansallista epäonnetta."

Turkin hallitus on peruuttanut armeijan hälytystilan

ISTANBUL -- Turkin hallitus on peruuttanut viime kuussa Kypriksen tilanteen johdosta määräämänsä armeijan hälytystilan, ilmoitti riippumaton päivälehti Milliyet. Lehden julkaisemassa artikkelissa sanottiin: "Kypriksen tämänhetkinen tilanne ei oikeuta Turkia aseelliseen väliintuloon. Kypriksen kerrotaan olevan turvattu luopuvien uusien hyökkäyksistä ja uusien kysymysten herättämisestä YK:n yleiskokouksen seuraavaan kokoukseen saakka."

Hälytystila julistettiin Kypriksen presidentin arkipäivä Makioksen ilmoitettua, että hän vastustaa Turkin Kypriksella olevien joukkojen vaihtamista uusiin. Kypriksenkreikkalaisen hallituksen äänenkannattaja Agon hyökkäsi äskettäin "vihamielistä" Skandinavian lehdistöä vastaan ja asetti kyseenalaiseksi YK:n Kypriksen joukkojen skandinaviaisten osastojen puolueettomuuden.

TV-ohjelma Suomesta

NEW YORK - WNEW - televisioasema kanava 5 ilmoitti, että marraskuun 1 päivänä klo 9 aamulla se esittää 4 tuntia kestävä ohjelman Suomesta. Siinä kerrotaan etupäässä suomalaisten lasten elämästä aina Lappia myöten. Lähetys kuuluu tunnettuun Wonderama - Sonny Fox nimiseen ohjelmaan.

Henkilöt, jotka haluavat tilata po. ohjelman liittyvän ohjelmalehtien, jossa Suomea selostetaan sekä maantieteellisesti että historiallisesti, olisi lähetettävä ohjelmalehtien pyynnön mukana postimerkillä ja omalla nimellä ja osoitteella varustettu kirjekuori - osoitteella: "Wonderama - Finland", Channel 5 WNEW TV, 205 E. 67 St., New York 21, N.Y.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

GETTYSBURG, Pa. - "En kuulu niihin, jotka ovat erikoisen mielisään Khrushchevin vallastapoistamiseen", lausui entinen presidentti Eisenhower. Associated Pressille antamansa haastattelun yhteydessä Ike sanoi uskovansa, että kestää useita vuosia ennenkuin kommunisti-Kiinaasta tulee todella varteenotettava tekijä ydinasevaltana. "Haluaisin nyt keskustella Khrushchevin kanssa", Eisenhower lausui hymyillen ja lisäsi uskovansa "Khrushchevin haluavan perheensä kanssa poistua N-liitosta jos hänellä vain olisi siihen tilaisuus".

DETROIT - Presidentti Johnsonin vetoomuksesta luolimatta jatkuvasti General Motorsin ja Yhdistyneiden autotyöläisten ammattijärjestön välillä käydyt neuvottelut edelleenkäin hyvin hitaasti. Työseisäus on kestänyt jo 26 päivää ja sen alaisuuteen kuuluu yli 300.000 UAW:n jäsentä.

PIKESVILLE, Md. - Senaattori Barry Goldwater sanoi, että Yhdysvallat joutuu nyt kohtaamaan entistä tiukempilinjaisen itäblokin, johon kuuluvien maiden aseet saattavat olla läheillä kommunisti-Kiinan ja Stalinin aikakauden omaksumaa linjaa. Goldwater vaati Yhdysvaltoja omaksumaan kovemman ulkopoliittikan ja ilmoitti olevansa erimielisiä Johnsonin kanssa siitä, että uudet neuvostojohtajat seuraivat ns. Khrushchevin linjaa.

TOKIO - Pentti Linnoosuo voitti olympialaisissa pistoolin pika-ammunnan uudella Olympiä ennätyskellällä - 592 pistettä. Tiistaina suoritettujen kilpailujen jälkeen on mitalitilasto seuraava: USA 32 kultaa, 12 hopeaa, 19 pronssia, NL vastaavasti 17 k., 17 h. ja 23 pronssia. Kolmantena on Japani ja Suomi on mitalitilastossa 11. sijalla kolmella kultamitalillaan. Mainittakoon että tiistaina päättyneiden kilpailujen jälkeen Ruotsi oli vasta 22. yhdellä hopea ja kolmella pronssimitalillaan.

WASHINGTON - Presidentti Johnsonin nimittämä erikoiskomitea, joka tutki rautatieyhtiöiden ja rautatieyhtiöiden välillä vallitsevia vaikeasti ratkaistavia erimielisyyksiä, on ehdottanut ei-liikennehenkilökuntaan kuuluville rautatieiläisille 27 centin tuntipalkkorokotusta. Esityksen mukaan korotus jakautuisi asteittain 3 vuoden aikana. Se koskisi kaikkiaan noin 430.000 rautatieiläistä. Neuvottelut palkoista ja muista kysymyksistä jatkuvat edelleen.

NEW DELHI -- Intian opetusministeri M. C. Chagla sanoi, että Intia voisi, jos se haluaisi, räjäyttää atomipommin vaikkapa huomenna. "Me emme kuitenkaan tee sitä, sillä lujalla politiikkamme on olla liittymättä ydinkeroon", hän lisäsi. Puheessaan lehdistöleille ennen lähtöään Pariisiin hän sanoi, että jos Kiina uskaltaisi käyttää atomipommi Intiaa vastaan, se "merkitsisi maailmansotaa".

WASHINGTON -- Nikita Khrushchevin äkillinen poistuminen korkeimmasta neuvostojohdosta antaa edelleen aihetta epävarmuuden tunnelmaan lännen pääkaupungeissa. Yleinen mielipide oli, että Khrushchevin molemmat seuraajat noudattavat hänen politiikkaansa rauhanomaisesta rinnakkaisesta lännen kanssa. Samalla arvellaan, että uudet neuvostojohtajat koettanevat rakentaa sillan aatteellisen kuilon ylitse Moskovan ja Pekingin välillä. Reuterin Pekingin kirjeenvaihtaja Virgil Berger ilmoittaa, että virallisella taholla Kiinan pääkaupungissa riemuitaan, vaikkakin hallitustaholla vaietaan virallisesti odotettaessa hallituksen lausuntoa, joka annettaneen myöhemmin.

MOSKOVA -- Kuuban presidentti Oswaldo Dorticos on suorittanut kolmipäiväisen virallisen vierailun Neuvostoliittoon. Jäähdytyspuheessaan Nukovan lentokentällä NL:n presidentti Anastasia Mikoja sanoi, että Kuuban presidentin vierailu "on lähentänyt näitä kansoja toisiinsa niiden taistelussa imperialismin vastaan sosialismin voiton puolesta". Mikoja sanoi, että Dorticos oli vierailunsa aikana käynyt "hyödyllisiä ja vilpittömiä" keskusteluja NL:n johtomiesten kanssa.

LONTOO -- Olen kovin pahoillani, mutta minun täytyy ryöstää teidät, sanoi tuntematon murtoautaja, joka löysi Lontoossa 92-vuotiaan Mrs. Emma Oldfieldin makaamasta loppuun kuluttuneena lattialla. Tämä murtoautaja auteli varovasti vanhuksen vuoteeseen ja selitti sitten valittavansa heikkoa taloudellista asemaansa, joka pakottaa hänet ryöstämään vanhuksen. Vanhus puolestaan selitti missä hänen rahansa ovat ja pyysi, ettei varas turmelisi lipostoa avatessaan sitä. Lipostossa oli 16 puntaa, jotka varas tunnottomasti otti itselleen, ja kuitenkin hän lähti jättäisi suuteli loppuun vanhusta poskelle.

LBJ saanut takeet neuvostojohtoon sovinnoisuuksista

WASHINGTON - Presidentti Johnson kutsui maanantaina Valkoiseen taloon ongressin johtajat ja selosti näille Neuvostoliiton hallituksessa tapahtuneita muutoksia sekä Kiinan ydinräjäytystä.

Johnson sanoi entisen neuvostojohtajan "osoittaneen tervettä järkeä ja hyvää arvostelukykyä" suostuessaan esimerkiksi osittaiseen ydin-koekielto sopimukseen.

Presidentti Johnson korosti kantaansa, että uudet neuvostojohtajat olivat aloittaneet hyvin vakuuttamalla henkilökohtaisesti hänelle jatkavansa Khrushchevin rauhanomaisen rinnakkaiselon politiikkaa ja sellaisten alojen etsimistä, joilla idän ja lännen kesken voidaan päästä sovintoon.

SAIGON -- Yhdysvaltain puolustusministerin Robert McNamaran murhahankkeisiin hänen Saigonin vierailunsa aikana viime toukokuussa syyllistynyt viikotkingsi Van Troi on teloitettu ampumalla.

Korkeita NL:n up- seereita kuoli lento- onnettomuudessa

BELGRAD - Neuvostoliiton pääesikunnan päällikkö, marsalkka Sergei Biryusov sekä kuusi muuta korkeasta neuvostoliitolaista upseeria saivat surmansa heidän koneensa syöksyttyä sumussa maahan lähellä Belgradia maanantaina.

Kukaan koneesta olleista ei säilynyt hengissä lioneen leimahdettua liekkeihin. Vahvistamattomien tietojen mukaan koneesta oli miehistöä lisäksi yli 25 matkustajaa.

Larni kirjailijaliiton johtoon

Helsingissä pidetyssä Suomen kirjailijaliiton kokouksessa valittiin liiton uudeksi puheenjohtajaksi Matti Larni sen jälkeen kun puheenjohtajaksi toiminut Matti Santavuori kieltäytyi uudelleen valinnasta.

PEKING -- Kiina: Kansantasaavalta on myöntynyt Kongon Tasavallalle (entiselle Ranskan Kongolle) 7,3 milj. rannan suuruinen korottoman lainan.

NEW DELHI - Intia on pyytänyt ydinaseiden levittämisen estämisen ottamista YK:n tulevan yleiskokouksen päiväjärjestykseen.

TOKIO (SS - KAL) Tumma väri oli valittu Tokion olympiakiikojen 100 metrin juoksussa, mutta täysin musta Robert Hayes valloitti tuonjuoksuun niin kokonaan, että toiset palkintomiehetkin jäivät siinä täysin varjoon. Hayes teki välierässä 5,28 sekuntimittarin myötä-tuulussa olympiamestaruuden ja sivusi sitten finaalissa maailmanennätystä 10,0 hyväksyttävissä olosuhteissa.

Kiekonheitossa saavutti Alfred Oerter jokkolmenperättäisen kultamitalin ja jätti maailmanennätysten omistajan Tšekkoslovakian Ludvik Daneikin hopealle.

Naisten korkeushypyssä oli Jolanda Balas muutamaa ylimpöimäinen. 20 kilometrin kävelyn voitto, meni Isoon Britanniaan Kenneth Matthewsilta toimesta.

Rima on 510 sentin korkeudessa ja vain yksi ainoa hyppy on enää tekemällä. Vauhtirajassa on maailmanennätysmiehes USA:n Fred Hansen keskittymässä yritykseen. Kaksi kertaa aikaisemmin on rima pudonnut ja Saksan Reinhard, joka ensimmäisellä yllitti Hansenin välinjätkämän 505, on tekemässä historiallisen teon, voittamassa ensimmäisenä ei amerikkalaisena seiväshyppyn olympiakultaa. Hansen keskittyy ja keskittyy. Sitte teräviä, nopea vauhti, upea leikkaus ja takka siily. Seiväshyppyn olympiavoitto on jälleen USA:n.

Kas siinä eilispäivän hienoimman yleisurheilunäytelmän, seiväshyppynäytelmän. Saksalainen Wolfgang Reinhardt, Klaus Lenzet ja Manfred Preussger esittivät siinä yllättävän suurta osaa viemällä toisen, kolmannen ja neljännen sijan, mutta Hansen vei sentään kullan.

Herbert Hoover kuollut

Suomen kansalla on erityinen syy muistella kiitollisuudella Herbert Hooveria, sillä hän ojensi auttavan kätensä Suomen vaikeina aikoina. Hänen tarmokkaan toimintansa ansiosta USA tunnusti Suomen itsenäisyyden vuonna 1919.

Kuvanveistäjä Kalero Kallio oli tietysti ensimmäinen mies, jonka mallina Herbert Hoover on suostunut istumaan. Vuonna 1950 Kallio oli Yhdysvalloissa ja luonnosteli silloin Hooverin piirteet myöhemmin tekemänsä veistosta varten. Vuonna 1954 rintakuvan paljastustilaisuus oli Helsingin yliopistossa, jonka kunniatohtoriksi presidentti Hoover vihittiin vuonna 1938. Vasemmalta tait. Kallio, USA:n silloinen Helsingin-lähettiläs Jack K. McFall ja yliopiston kansleri prof. F. J. Myhrberg.

NEW YORK - Herbert Clark Hoover, Yhdysvaltain 31. presidentti, kuoli 90 vuoden ikänsä klo 11.35 tiistai-aamuna New Yorkissa. Hooverin kaksi poikaa oli hänen kuolinvuoteensa vierellä Waldorf Towersin 31. kerroksessa sijaitsevassa huoneistossa, jossa Hoover oli asunut jo pitemmän aikaa. Kuolema johtui voimakkaasta sisäisestä verenvuodosta, joka alkoi lauattuna. Lääkärien onnistui pysäyttää verenvuoto mutta Hooverin sydän oli jo niin heikentynyt, ettei se jaksanut enää kamppailla kuolemaa vastaan. Herbert Hoover vajosi asteittain yhä syvempään tajuttomuuteen, mikä vapautti hänet kärsimästä tuskaa viimeisinä elonhetkinään. Pormestari Wagner määräsi New Yorkissa 30 vuorokauden suriloputuksen.

Edesmenneen presidentin arku siirrettiin keskiviikkona St. Bartholomewin protestanttisepiskopalisen kirkkoon torstaihin saakka. Perjantai-aamuna arku siirrettiin junalla Washingtoniin, jossa se asetetaan Capitoliumissa sijaitsevalle korokkeelle. Herbert Hoover haudataan sunnuntai-iltana yksin kertaan menoin West Branchiin, Iowaan paikalle, josta näkyy kaksi huonetta käsitäviä mökki, missä hän syntyi elokuun 10 päivänä, 1874. Hän oli itse valinnut po. hautapaikan.

Sovittelija

Hoover valittiin Yhdysvaltain 31. presidentiksi vuonna 1928. Hänen presidenttikautensa vallitsi maailmassa vaikea ta-

loudellinen lamakausi, jolloin tapahtui mm. New Yorkin suuri pörssiromahdus. Presidentinä Hoover työskenteli tarmokkaasti maailmanrauhan säilyttämisen hyväksi ja toimi välittäjänä monissa kansainvälisissä selkkauksissa. Sisäpolitiikassaan Hoover joutui kokeamaan varsinkin virkakautensa loppupuolella erittäin vastoinniamia mm. hänen kannattamansa kielto lakia ei johtanut toivottuun tulokseen. Vuoden 1932 presidentinvaaleissa republikaani Hoover hävisi demokraatti F. D. Rooseveltille ja luopui presidentin virasta seuraavana vuonna.

Kiinnostus ei sammunut

Hooverin kiinnostus poliittista toimintaa kohtaan ei sammunut.

nut. Hänen ansionsa Euroopan nälkäänäkevien hyväksi ensimmäisen maailmansodan jälkeen ovat vielä hyvin ihmisten muistissa. Hoover lähetettiin Eurooppaan järjestämään maanosa elintarvikehuoltoja. Hoover järjesti miljoonille eurooppalaisille ruokaa ja katon heidän päänsä päälle. Erityisen kuuluisaksi hän tuli toiminnastaan belgialaisten hyväksi ja saikin lempinimen "Belgian elättäjä".

Suomen auttaminen

Sodan syttyminen Euroopassa syksyllä 1939 tuotti hänelle suuren pettymyksen. Hänen näkemyksensä mukaan pienillä kansoilla oli yhtäläinen oikeus itsenäiseen elämiseen kuin suurilla.

Suomalaisilla on erityinen syy olla kiitollinen Hooverille, sillä hän on ojentanut auttavan kätensä Suomen vaikeina aikoina. Hänen tarmokkaan toimintansa ansiosta Yhdysvaltojen tunnusti Suomen itsenäisyyden 1919. Itsenäisyyssuostuksen puuttuminen olisi estänyt Suomea saamasta USA:sta kipeäti kaipaamaansa elintarvikeapua. Hoover kirjoitti silloin presidentti Wilsonille vetoomuksen, jossa hän mm. sanoi: "Tunnustamisen puuttuessa suomalaiset ovat ehdottomasti eristettyjä kaupalliselta näkökannalta katsoen. Heillä ei ole minkäänlaista tilaisuutta, vaikkakin heillä on suuri määrä apulaisia, hankkia luottoja, kun mikään pankki ei voi lainata rahaa maalle, jolla on tunnustamaton hallitus. USA:n hallitus tunnusti Suomen hallituksen ja avustusalihetykset Suomeen alkoivat saapua. Tältä ajalta peräisin on Suomen Yhdysvalloissa saama mainelause "maa, joka maksaa velkansa", sillä Suomi oli ainoa USA:lle ensimmäisen maailmansodan jälkeen velkansa maksanut valtio.

Suomessa vv-1938 ja 1946

Maaliskuussa 1938 Hoover vieraili Suomessa ja sai siellä sydämellisen vastaanoton. Kaikkialla missä hän liikkui, yleisö oli sankoin joukoin kokoontunut katsomaan kunniotettua vierasta. Vierailun kohokohdaksi muodostui Helsingin yliopistossa tilaisuus, jossa Hooverilla myönnettiin filosofian kunniatohtorin arvo.

Toisen maailmansodan aikana Herbert Hoover esitti vastalauseensa Yhdysvaltojen pönnotukselle Suomea kohtaan. "Kaksi vuotta sitten hyökkäsi tätä rauhallista pientä kansaa vastaan häpeällisellä tavalla kommunistinen Venäjä. Koko maailma kunnioitti Suomen vastarintaa demokratian sankarillisempaan taisteluun Termopoliin jälkeen. Tuleeko Amerikka nyt herjamaan heitä si-

tä, että he ovat käyttäneet tilaisuutta kotinsa jälleenrakentamiseen ja entisten maamiesiensä vapauttamiseen, Onko Amerikka menettänyt kaikki ihmimilliset ja siveelliset käsitteensä", Hoover jyräsi vuonna 1941.

Sodan päätyttyä presidentti Truman lähetti Hooverin tutkimaan Euroopan aruntoa. Tällä matkallaan hän kävi myös Suomessa keuhkilla 1946. Kiertomatkan päätteeksi Hoover saattoi ilmoitella käsitteensä Puolan ja Suomen olevan suurimman avun tarpeessa.

Herbert Hooveria tarvittiin Yhdysvaltain sisäisissä asioissa vielä viime vuosikymmenen aikana. Presidenttien Trumanin ja Eisenhowerin aikoina hän oli mm. Yhdysvaltain valtiokoneiston uudistamista tutkineen komitean puheenjohtaja.

Työteliäs ihminen

Edesmennyt presidentti Herbert Hoover tunnettiin erittäin työteliäänä ihmisenä. Viime aikoina hänen oli heikentynen terveytensä takia ollut pakko rajoittaa työmääräänsä, mutta hän oli sitä mieltä, että joutilaisuus on maailman suurimpia pahelaita -- erityisesti korkeaan ikään ehtineelle henkilölle.

"Ne, jotka ovat siirtyneet siivun puuhaamasta mitään, voivat puhella ainoastaan sairautsistaan ja pillereistä", hän sanoi viisi vuotta sitten 85-vuotispäivänään.

Hooverin harrastuksena oli kirjojen kerääminen, minkä tuloksesta on syntynyt laaja Hoover-kirjasto, joka sisältää kymmeniätuhansia kappaleita kirjoja ja painotuotteita maailman eri puolilta. Eikä Hoover ollut tyytynyt vain keräämään teoksia, vaan niitä kirjoittanutkin.

Ranska antaa Neuvostoliitolle 7 vuoden luoton

PARIISI - Ranska on valmis antamaan Neuvostoliitolle jopa seitsemän vuoden maksuluoton, sanoi Francois Bizard, joka johtaa Ranskan valtiuskuntaa Ranskan ja Neuvostoliiton uutta kauppaosastusta koskevissa neuvotteluissa. Hän kertoi neuvottelujen muodollisissa avajaisissa, että maitten välillä tavaravaihtoa aiotaan lisätä. Virkallista taholta lisätään, että tarkoituksena on lisätä kauppa-vaihtoa 40 prosentilla seuraavan viisivuotiskauden aikana.

Ranskan oletetaan antavan seitsemän vuoden maksuluoton pienellä korolla, koska se siten saa Neuvostoliittoa suuria tärkeitä tuotteiden tilauksia. Näitä tuotteita ovat kemikaalit, laitteet, koneet ja puuvu-

Ranska on valmis auttamaan Brasiliä ja Argentiinaa ydine-

nergian valmistamisessa, ilmoitti Ranskan atomiener-

giainministeriön edustaja.

TOKIO OLYMPIA TOKIO OLYMPIA TOKIO OLYMPIA TOKIO

TOKIO (SS - KAL) Tumma väri oli valittu Tokion olympiakiikojen 100 metrin juoksussa, mutta täysin musta Robert Hayes valloitti tuonjuoksuun niin kokonaan, että toiset palkintomiehetkin jäivät siinä täysin varjoon. Hayes teki välierässä 5,28 sekuntimittarin myötä-tuulussa olympiamestaruuden ja sivusi sitten finaalissa maailmanennätystä 10,0 hyväksyttävissä olosuhteissa.

Kiekonheitossa saavutti Alfred Oerter jokkolmenperättäisen kultamitalin ja jätti maailmanennätysten omistajan Tšekkoslovakian Ludvik Daneikin hopealle.

Naisten korkeushypyssä oli Jolanda Balas muutamaa ylimpöimäinen. 20 kilometrin kävelyn voitto, meni Isoon Britanniaan Kenneth Matthewsilta toimesta.

Rima on 510 sentin korkeudessa ja vain yksi ainoa hyppy on enää tekemällä. Vauhtirajassa on maailmanennätysmiehes USA:n Fred Hansen keskittymässä yritykseen. Kaksi kertaa aikaisemmin on rima pudonnut ja Saksan Reinhard, joka ensimmäisellä yllitti Hansenin välinjätkämän 505, on tekemässä historiallisen teon, voittamassa ensimmäisenä ei amerikkalaisena seiväshyppyn olympiakultaa. Hansen keskittyy ja keskittyy. Sitte teräviä, nopea vauhti, upea leikkaus ja takka siily. Seiväshyppyn olympiavoitto on jälleen USA:n.

Suomalaisilla ei ollut paljonkaan sanomista. Pentti Niku - lla oli meikäläisistä paras hyppäytään 490, jolla sijoittui seitsemänneksi.

Seiväshyppynäytelmän tuomari joutui suorittamaan todella pitkän päivän. Hehän olivat toimesta aina kilpailun alusta loppuun saakka. Ja olivat toisella jo ennen kilpailuakin. Kaikkien hyppäyksiä seipäät tarkastettiin tuntia ennen kilpailun alkua ja ylimääräiset eristysnauhakerrokset määrättiin repimään pois.

Suomalaisten kunniaksi on kerrottava, että kaikkien heidän välineensä olivat kunnossa, mutta John Pennel joutui repimään nauhaa pois, samoin Neuvostoliiton Bliznetsov ja Kanadan Moro.

Olavi Salonen oli 1,500 metrin alkueräjuoksunsa jälkeen allapäin: - Oli minulle liian kova erä, en vainalta enää mene siinä kun nuoremmitla. Alan nyt pikkujäädä jäädytellä ja menen puutarhakouluun, joka on kauan ollut tähtäimessäni, mutta nämä juoksupuhut ovat vieneet ajan niin, että opiskelua ei ole voinut ajatellaakaan.

Britti oli herrasmies

Briteistä on aina sanottu, että he ovat herrasmiehiä ja tuo väite tuli jälleen todistettua 5,000 metrin toisessa karsintatierässä.

Kävi nimittäin niin, että pitkä britti Michael Wiggs astui Neuvostoliiton Kestutis Oren-tuksen kantapälle juoksuun tiimellyksessä. Wiggs kirsitti taitoa, tuli neuvostoliittolaisen rinnalle, taputti tätä olalle ja

pyysi kohteliaasti anteeksi. Mutta rajansa se on kohteliaisuudellakin. Kun Wiggs oli pari kierrosta juossut Oren-tuksen kanssa, hän ilmeisesti päätti seurustelun riittävästi, kiiristi vauhtia ja Oren-tas jäi kelausta.

Alle 90 kilon sarjassa oli mukana kaksi edellisten kisojen palkintomiestä, Roomassa 82,5 kilon sarjan voittanut Puolan Palinski ja 90-kiloisten pronssimitalimies Iso-Britannian tummapintainen Martin. Kumpikin sai nykyin mitalin, mutta ei kultaista. Voiton vei Neuvostoliiton Vladimir Golovanov, joka voitto oli odotettu, olihan hän sarjan maailmanennätysmiehes yhteistuloksessa, mutta punnerruksessa, nyt Golovanov paransi molempia, yhteistulosta ME on nyt 487,5 ja punnerrus 165 kiloa.

Suomalaisista oli mukana Jouni Kallajärvi, mutta heikko tempauslosto aiheutti sen, että mies putosi seitsemänneksi, kuten Kaarlo Kangasniemikin edellisellä päivänä.

Roelants karkasi helposti muilta

Esterjuoksussa ei alunperin ollut kuin yksi ennakkosuosikki, maailmanennätysmiehes ja tämänkin vuoden kärkijän omistaja Gaston Roelants, Belgian Ovelpisseltä 5.2.1937 syntynyt 168-senttinen ja 67-kilo-nen juoksijatahti. Eikä muilla myöskään ollut mitään asiaa kullasta kilpailumaan. Kymmenmiehistä joukkoa lähti viemään alkuerässä olympiannäytystä 8,31,8 juossut Neuvostoliiton Aleksejunas ja koko porukka pysyi yhdessä lähes puolimatkaan saakka. Kun maaliin oli matkaa runsaat neljä kierrosta, teki Roelants hir-

muksen nykykäyksen ja vain Ranskan Texereau lähti karkulaista seuraamaan. Hetkessä syntyerä toisiin 10 - 15 metriä ja vauhti parani paljon. Kun 1000 metrin väliäika oli ollut 2.52,0 niin toinen kilometri taitui ajassa 2.46,6 sillä 2000 metrin väliäika oli 5.38,6. Kolmas kilometri ei sitten enää ollut yhtä hurja, Roelants käytti siihen aikaa 2.52,2.

Pitkään ei ranskalainen jaksanut maailmanennätysmiehes vauhdissa pysytellä ja seuraava ryhmä, jota silloin johti USA:n Young saavutti Texereau ja tämä putosi loppujen lopuksi kuudenneksi. Youngin johtamassa ryhmässä olivat Neuvostoliiton Beljajev, Aleksejunas, Portugalin Oliveira ja Ison Britannian Herriot. Tämä vaarimattomilla sijoilla pysytelly britti otti viimeisellä kierroksella hirmuisen kirin, jossa Beljajev pysyi melkein loppuun saakka mukana ja pariväljakko lähestyi jo Roelantsia, mutta tällä ei sentään ollut mitään hätää.

Löi tuomaria

Jälleen olympiakeuhässä skandaali, kun nyrkkeilijä kävi kehutuomarin kimpussa. Argentiinan Jose Chirino sai otelussaan venäläistä Boris Lagutinia vastaan kehutuomariilta varoituksen ensi erässä ja toisessa erässä kehutuomari diskasi argentiinalaisen, kun tämä alkoi selitellä hänelle. Nyt ralli alkoi: Chirino pamautti kehutuomaria, avustajansa pääsi sitten väliin ja C. talutettiin nurkkaansa. Mutta kuinka ollakaan, niin hetkenkulutta hän pääsi karkuun ja ryntäsi taas kohti kehutuomaria, mutta kompastui kuitenkin kanveesiin ja meni nurin. Nyt oli

jo paikalla apuväkeä ja C. vietin pois kehästä.

Rallin aikana kuitenkin eräs argentiinalainen katsojakin oli päässyt kehään ja syki kehutuomaria kasvoihin.

Tämä oli jo toinen skandaali Tokion kehässä. Espanjalainen Valentin Loren näet viime tiistaina yritti tyrmitä tuomaria. Tästä espanjalaiset ovat esittäneet virallisen anteeksi-pyyntön, mutta Loreanla se ei esittäneet virallisen anteeksi-pyyntön, mutta Loreanla se ei tietenkään pelasta.

Mäenlaskun kultamitalimies Veikko Kankkonen on seuraavassa kesälajien miesten ponnistelussa ja on ollut ahkera vieras yleisurheilukilpailujen katsomossa. Kankkonen tarkoituksena oli osallistua tällä 25. 10 suoritetavahan mäkikilpailuun muuvielä. Näin ei kuitenkaan käy, sillä Veikko lähtee kotiin jo kilpailun aattona.

OIKAISU
Olympialaisia koskevan se-louksen yhteydessä oli tiistain lehdessämme mitaleja voittaneiden maiden kohtaan tullut sikäli virhe, että mainitsimme Suomen voittaneen kaksi pronssimitalia, mikä valitettavasti ei pitänyt paikkaansa. - Olemme pahoillamme sattuneesta erehdyksestä - Toim.

Jatkuu 2. sivulle

RAIVAAJA

(THE PIONEER) — Established 1905

Published Tuesday, Thursday and Saturday, except on holidays by the Raivaaja Publishing Company

48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Phone 343-3822

Second class postage paid at Fitchburg, Mass.

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

TOIMITTAJAT

Sävele Syrjälä, T. Erik Minkkinen, Lempi Ikävalko-Toivola

Tilaukshinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa

Vuositilaukset \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00

Suomeen: Vuositilaukset \$14.00 — 6 kk. \$8.00

Single Copies 10c

“Hiipivää sosialismia”

Senaattori Goldwater ja hänen kannattajansa puheissa ja kirjoituksissa käyvät yhtämittaa sotaa ”hiipivää sosialismia vastaan”. Tällä he tarkoittavat sitä, että hallituksemme vuosien varrella on joutunut kansan vaatimuksesta ottamaan hoitaakseen yhä suuremman määrän maamme laitoksia ja palveluksia. Tätä pidetään vaarallisena maallenne.

Mutta kuinka käytännössä Goldwater noudattaa lausumiaan arvosteluja ”hiipivästä sosialismista?” Hänen teoriansa ja käytäntönsä ovat ristiriitaisia.

Senaattori Goldwater esitti Arizonan valtion demokraattisen senaattorin Carl Haydenin kanssa lain ja saivat sen hyväksytyksi, jolle perustettiin Arizona Central ohjelma. On huomautettava, että Goldwater pitää Central Arizona ohjelmaa suurimpana suvuutuksenaan 12 vuoden aikana, jotka hän on istunut senaattorina.

Federaalihallitus rahoittaa patojen ja sähkövoimalaitteiden rakentamisen Arizonan valtiossa. Täten saadaan apua veden vähyteen joka on kiusannut valtiota sekä halpaa sähköä ja muutakin auttamaan ei ainoastaan Arizonaa vaan naapurivaltioita. Arizonan valtio tulee hyötyään ohjelmasta jota se ei ole itse voinut rahoittaa.

Samalla Goldwater toimii senaattissa saadakseen federaalihallituksen rahoittamaan ohjelmaa joka hyödyttää hänen valtiotaan ja sen asukkaita. Hän kannattaa puheissa Tennessee Valley Authorityn myyntiä yksityisille, koska TVA on vaarallista ”hiipivää sosialismia”.

Tässä taas tulee esille ei ainoastaan se että Goldwater puhuu kahteen suuntaan: kannattaa ja vastustaa, mutta sen lisäksi vielä se, että käytännössä hän ei noudata mitä hän julkisesti lausuu. Federaalihallituksen rahoitus avustaa TVA ohjelmaa on vaarallista ja se pitäisi myydä, kun sitä vastoin, jos liittovaltion rahoitus koskee omaa valtiota, se on hyvä.

Texasin yliopiston historiatiedepartimentin johtaja, Joe B. Frantz, on hyvin sattuvasti tuonut esille nämä ristiriidat:

“Arizonan ”suosittu poika” voi aivan viattomalla poliittisella naamalla puolustaa liittohallituksen rahoitusta Arizonassa uudistamaan raivautta ja sähkövoimalaitteita kun hän samalla tiedottaa maan iltoissa että sellaiset ohjelmat hallituksen taholta ovat ”amerikkalaisia sosialismia”. Toisin sanoin, mikä on sosialismia Tennesseeessä on välttämätöntä Arizonassa.”

Kohti Johnsonin voittoa

Suomen sosiaalidemokraatti julkaisee allaolevan toimituskirjoituksen Yhdysvaltain presidentti vaaleista toissa päivänä:

Yhdysvaltain presidentinvaalitietelu ei olekaan kehittynyt aivan niin kiivaaksi kuin alussa uskottiin. Huolimatta senaattori Goldwaterin jyrkistä puheenvuoroista ei republikaanien kampanja juuri näytä etenevän, vaan pikemminkin polkee aloillaan. Yleinen käsitys presidentti Johnsonin menestyksestä vahvistuu, ja tällä hetkellä arvelaan vaalien tuloksen muodostuvan eräiksi ylivoimaisimmista voitoista Yhdysvaltain poliittisessa historiassa.

On selvää, että presidentti Johnsonin ja demokraattisen puolueen voitto olisi erinomaisen myönteinen tulos tämän vuoden presidentinvaaleista Yhdysvalloissa. Se äärimmäinen asennoituminen, jonka senaattori Goldwater on omaksunut useihin kansainvälisen elämän olennaisiin kysymyksiin, merkitsisi todellisuudeksi muutettuna vakavaa tilannetta, jännityksen kärjistymistä ja sen myönteisen kehityksen muuttamista uhkaavaksi ja kielteiseksi, jota on ollut tapahtumassa suurvaltojen välisissä suhteissa jo jonkin aikaa.

YK ja Valkoinen Talo

YK:n toiminta on miltei seisausissa, vaikka sen edessä on monta hyvin tärkeää ja kiusallista ongelmaa käsiteltävänä ja päätettävänä. YK:n yleisistunto, joka piti kokoukseen syysk. 15 p. on siirretty marrask. 10 p., presidentivaalien jälkeen.

Maailman diplomaattien huomio keskittyy Yhdysvaltain presidentinvaaleihin. Kuka tulee valituksi Valkoisen Talon isännäksi on hyvin tärkeä Yhdystyneille Kansoille. Vaikka he eivät voi millään tavalla osallistua vaaleihin, ei ole epäilystäkään siitä että he toivovat Johnsonin valintaa. Sitä ei ole vaikea ymmärtää. Goldwaterin kanta YK:hon on hyvin sekava ja epäselvä. Hän on lausunut erilaisia mielipiteitä, kannattanut eroamista YK:sta ja taas lausunut kannattavansa YK:ta. Goldwaterin ”lonkalta ampumis”-lausunnot kansainvälisiltä kysymyksiltä eivät anna syytä toivoa että Valkoisen Talon isäntänä ollen hän antaisi paljonkaan tukea YK:lle.

Lyhyesti

”Suurin osa siitä mitä näette televisiossa on roskaa. Minun mielestä on suuri häpeä että televisiossa niin harvoin esitetään vakavia ohjelmia ja olen pahoillani että televisiota niin harvoin käytetään tietojen välittäjänä ja opettaakseen ihmisiä”. Tämän ankaran arvostelun antoi mies joka on useita vuosia esiintynyt monissa TV ohjelmissa, nimittäin Steve Allen.

Vuodesta 1896 Iowan Palo Alton kauntin äänestäjät ovat aina äänestäneet miestä joka voitti presidentivaalit. Viimeiset tiedot Palo Alton kaupista kertovat että presidentti Johnsonin kannatus kauntissa on voimakas, 3 jokaisesta 4:stä äänestäjästä tässä vaiheessa on Johnsonin kannalla.

AURINGONLASKU MOSKOVAN HORISONTIN MUKAAN

Lukijan kotilääkäri:

Sydäntaudit lisääntyneet

Kaikki ihmisen kehon solut ja kudokset tarvitsevat hapetta. Keuhkot ottavat hapen, joka kuljettaa keuhkopussin ohuiden seinämien läpi ympärillä olevaan hiussuoniin vereen puinaisiin verisoluihin. Happi kulkee sitten verenkierrossa kautta kehon, ja toiminta tapahtuu sydämen työskentelyllä. Elämän ylläpitämisessä ovat siis kaksi tärkeintä tekijää hengitys ja sydämen toiminta. Muutamat elimet kuten aivot vaativat paljon hapetta, niin paljon, etteivät ne kestä hapen puutetta kuin muutaman minuutin, jottei synny pysyviä ja korjaamattomia vaurioita. Kun lihakset työskentelevät, tarvitsevat ne enemmän hapetta kuin levossa ollessaan.

Sydän on lihas, joka on toiminnassa päivin ja öin niin kauan kuin elämme. Mutta se niin kuin muutkin lihakset joutuvat vaihtelevan työrauksen alaiseksi. Sen tähden pitää sydämillä olla mahdollisuus runsaaseen veren saantiin — ja niin sillä onkin. Sydämillä on oma valtimosuonsa, sepevaltimot, jotka lähtevät istosta valtimosta vähän niiden läpien yläpuolella, jotka erottavat ison valtimon vasemmalta sydämkammasta. Levossa pumpaava kumpikin sydämenpuolisko 5—6 litraa minuutissa ja ruumiillisissa ponnistuksissa kuten kovassa työssä, juoksussa jne. on lihasen hapen käyttö niin suuri, että verensaanlta on lisättävä. Tämä tapahtuu siten, että sydän työskentelee kovemmin. Nuori ja terve sydän täyttää tämän vaatimuksen pumpaamalla 5—6 litran sijasta 35—40 litraa minuutissa, siis 7—8 kertaa niin paljon kuin levossa. Mutta sydänhän on itsekin lihas, ja lisääntynyt työ vaatii, että kovasti työtä tekevien ihmisten läpi kulkeva verimäärä myös moninkertaistuu.

Kaikkia niinsanotuissa sivistyneissä maissa on viime 50 vuoden aikana suurten kansanryhmien elintaso huomattavasti parantunut. Samanaikaisesti on tapahtunut suuria edistys- tö monien sairauksien torjunnassa, nimenomaan tarttuvien tautien, niin että väestön terveydenlä on tullut paremmaksi, tautisuus pienentynyt ja keskimääräinen elinikä tullut pitemmäksi. Mutta eräs laji sairauksia, sydänvaltimosairaudet ovat tul-

leet yleisemmiksi. Useissa maissa suoritettujen tilastojen mukaan nousee sydänverisuonitautien luku kymmenkertaiseksi, kun taloudelliset elinhdot oleellisesti parantuvat. On osoittautunut, että 40—60 ikäisissä tapahtuu enemmän sydäntautien kuolemista, mutta näiden kuolinsyiden nousu kokihtuu kumma kyllä melkein yksinomaan miehiin. Kun kuolinsyynä ovat sydämen veritulppa ja sydämen heikkous on sairauksiin johtanut kalkkiutumisen rasvoittuminen sydämen sepevaltimossa. Rasvaisten aineiden vähäinen kerääntymisen sileiden suonien seinämiin säpuolelle aiheuttaa tavallisesti kalkkihiukkasten sijoittumista sinne. Kun saamme verisuonien kalkkiutumisen, on seurauksena suonien ahtautuma ja epätasainen sisäpinta. Sen vuoksi sen helposti tukkeaa veritulppa.

On vaikea sanoa, miksi sydäntaudit ovat niin vahvasti lisääntyneet ja erityisesti miesten keskuudessa silloin kun taloudelliset olosuhteet ovat parantuneet. Yhteiskunnassa, joka tulee myyntivoivaksi tapahtuu monia muutoksia. Syödiään toisenlaista ruokaa kuin köyhempänä. Etenkin käytetään enemmän rasva-aineita, kuten voita, margariinia, rasvaisempaa lihaa jne. On varaa tupakoida enemmän, juoda enemmän olutta ja viinaa. Nykyaajan yhteiskunnassa on useinkin ankarampi työtahti kuin entisissä aikoissa, siinäkin huolimatta, että työaika on lyhennyt. On myös eräs seikka, johon on syytä kiinnittää huomiota. Monien ihmisten puhtaasti fyysinen toiminta on vähentynyt ja heikentynt verrattuna entisiin aikoihin.

On monia ihmisiä, jotka liikkuvat hyvin vähän. On kiireisiä liikemiehiä ja kiireisiä poliitikkoja, jotka istuutuvat autoonsa ja ajavat työpaikalleen. Koko päivän he istuvat kirjoituspöytänsä tai kokouspöydän ääressä ja heidän käsiteltävänä on monia tärkeitä kysymyksiä. He osallistuvat lounaille ja päivällisiin ja ajavat kotiin autossa ja hissillä. Hyvin harvoin heillä on aikaa kävellä. Eikä tämä koske vain liikemiehiä ja poliitikkoja, vaan aivan liian monia nykyajan ihmisiä.

Kotirouvat elävät vaarallisesti

Hän alkoi vielä ”äkkiä” pesätä ikkunat, astui ikkunalaudalle ja menetti tasapainonsa. Hän varmistus puuttui, hän menetti henkensä.

Tällaisia juttuja on joka päivä lehdissä. 8500 kuolemaan johtanutta onnettomuutta todettiin Länsi-Saksassa pelkästään kotitalouksissa. Loukkaantuneiden lukumäärä on vain arvioitavissa: se on vähintään 3,5 miljoonaa ihmistä. Joissakin Euroopan maissa nämä luvut ovat vielä suuremmat. Kotirouvat ammatti on tämän mukaan eräs niistä kaikkein vaarallisimpia, varsinkin kun vaaroja ei aina oivalleta.

Länsi-Saksassa on yritetty kymmenen vuoden ajan parantaa tilannetta. ”Turvallinen talous” on nimenä yhtymällä, joka järjestää näytelmiä, esitelmiä ja kirjoittaa lehtiin ehkäistävien hälyttävältä tuntuvaan kehityksen yhä pahempaan. Koulussa ja opistoissa onkin jo saatu aikaan paljon hyvää. Nykyaajan nuoret perheenemännät eivät enää ole yhtä helppoja uhreja.

Kaikkien pahimpia ovat kompustumiset, joiden prosenttiluku on 72 kaikkista kotitalousonnettomuuksista. Pelkkä kotitoisella lattialla kompustuminen voi johtaa hengen men-

netykseen. Kirkeiksi hangatut porrasaskelmat ja huoneiden lattiat — kaikkien perheenemäntien silmien ilo — ovat vaarallisia ansioja; samoin pienet kynnykset. Niiden jälkeen tulevat tukehtumiset, palo- haavat ja myrkytykset, joiden uhreina usein ovat lapset.

Sähkö ja kaasut eivät ole läheskään niin suuria vaaroja kuin voisi luulla. Kaasun myrkyllisyyden väheneminen ja yleiset varmistuskeinot kaasua ja sähkölaitteissa ovat vähentäneet vaaroja. Tosin korjaajien puute usein johtaa siihen, että itse yritetään korjailia viikaantuneita laitteita, mikä usein osoittautuu hyvin vaaralliseksi.

Tietämättömyys on kuitenkin pienimpiä onnettomuuksien aiheuttajia. Yleensä vaarapaikat kotitalouksissa ovat hyvin ihmisten tiedossa. Loukkaantuneet myöntävätkin usein jälkeenpäin, että onnettomuus olisi ollut vältettävissä. Välinpitämättömyys ja huolimattomuus ovat pahimmat syyt. Psykologit viittaavatkin viime aikoina usein siihen, että tiedotustilaisuuksissa perheene-mäntä valistettaessa olisi samalla yhä enemmän kiinnitettävä heidän huomionsa huolellisuuteen töissä.

Nasevasti

Lapsi on se, jolle pakotamme velliä aamulla ja jonka pakotamme sänkyyn illalla. On parasta, ettei ryhdy keskusteluihin ihmisten kanssa, jotka sanovat: Mikä on minun, on minun. Ja mikä on sinun, siitä voimme keskustella. Minulla on hyvä ystävä, jota käyn silloin tällöin tapaamassa nädäkseeni kirjastoni.

Myrkyä

Olen kurja unettomuuden uhri. Kissakin takapihamme aidalla valvottaa minua kaiken yönä. — Tässä ottakaa tämä pulveri mukanne. Se auttaa varmasti. — Koska minun on syötävä se? — Ei koskaan. Se on kissanmyrkyä.

Ilmoittakaa Raivaajassa

Pauli Nevalan atomipommi: keihään kulta Tokiossa

HELSINKI lokakuun 14 - Tänä XVIII kesäolympialaisten neljäntenä päivänä se vihdoinkin räjähti: oma poikamme Ilii koko maailman kermaa lajissaan ja saavutti Suomen ensimmäisen kultamitalin yleisurheilussa sitten Lontoon kisojen 1948, Pojan nimi on Pauli Nevala, 24-vuotias sähköasentaja Teuvalta. Räjähdys tapahtui keihäänheiton neljännellä kierroksella — kohta sen jälkeen kun unkarilainen Kulcsar oli vetäissyt muilta ”luulot pois” 82,32 m pituisella kaa-rellaan. Pauli vastasi siihen sinkaisemalla vapansa vielä 34 senttiä pidemmälle. Kilpailun päätyttyä kohosi siristitilipumme Maamme-laulun soidea Tokion päästadonin voitto-salkoon, uutisen kiirittyä Suomeen soi sama sävel myös kotoisessa radiossaamme ja koko Suomen kansan kasvoille levisi riemukas hymy...

Pauli Nevalan palkku oli jokseenkin täydellinen yllätys. Hänet tunnetaan ns. allahtelevana kilpailijana, joka jossain Viitasaarella tai kotikylässään voi kisaista keihäänsä hurjille lukemille, mutta epäonnistua seuraavissa suurkilpailuissa. Tokion voittajaehdokkaina olivatkin tasaisen huippuvarma puolalainen Sidlo, Latvianvenäläinen Lusis ja ennenkaikkea hulkaisevan maailmanennätäjän viime kesänä heittänyt Norjan Terje Pedersen. Suomalaiset puolestaan luottivat lähinnä Jorma Kinnuseen.

Keihäskilvan jättäisäilyllä — negatiivinen sellainen — oli Pedersenin tipahtaminen pois kuvasta jo aamullisessa karsintakilpailussa. Hän oli Tokion olympialaisten eräs karkista ”varmimmista” kultamitalimehistä, mutta hermot pettivät täydellisesti ja tuntu-rijojan tulokseksi jäi vähän päälle 72 m — 22 metriä alle ME-tulokseen.

Hyvin heitti myös Kinnusemme, 76,94 ja kuudenneksi, mutta päivä oli Nevalan. Pojan pitäjässä syntynen ja myös pohjasta alkaneen köyhän pojan, jonka elämä on ollut pikemminkin varjoa kuin valo, se kaikki unohtui kuitenkin hetkellä jolloin hän saavutti isänmaalleen sen viidennen kultamitalin vanhassa kansallislajissaamme keihäänheitossa. Siinä hän nyt istui, koko maailman keskipsi-teenä. Suomalaisen lisäksi USA:n radiohalusi haastatella, Saksan TV halusi kuvata, samoin Japanin, sadat lehtimeh-ter selsoivat ympärillä haastat- teluvihot käsissään.

”Lupasin Mirjalle”

Paulilla oli kaulassaan toinenkin mitali — paljon vaatimat-tomamman näköinen. Sen hän oli saanut Mirjalta, Isojoelta kotoisin olevan pienentalon ty-täreltä. Mitalin sisäosassa oli Mir-jan — morsiamen — valokuva. ”Lupasin Mirjalle lähtiessäni että menemme naimisiin jos voitan kultamitalin”. Nyt tuli kovat palkat. Ei pitäisi koskaan antaa hätköityä lupauksia.

”Mutta mistä minä olisin voinut tietää että voittaisin. Tämä kultamitali on kovan ja armoit-toman harjoituksen tulos. Tein viirteen kun harjoittelin viime talvena heittämillä 2,6 kilon kuulaa. Menetin tyylini, keihäs ei lentänyt — ja oli olympia-vuosi. Kurjinta oli Belgradin Euroopanmestaruuskilpailujen jälkeen mennä takaisin Teuvalle. Siellä kaikki tunsivat ja sanoivat: Tuo on Nevala. Ei hänestä ole mihinkään.”

Tänä vuonna Nevala ajoi kes-ken parasta kilpailukauttaan au-tollaan ojaan ja joutui 8 vu-rokaudeksi Porin sairaalaan. Hän sai sirpaleita silmiinsä, mutta lääkärit pelastivat näön. ”Kilpailupalkalla oli kuitenkin niin yllättävän rauhallinen, että itsekkin hämmästyn. Ajat-telin että ihmisillä näitä kaikki muutkin ovat — ei tässä keihäskilvassa ole mukana yhtään apinaa, ei yhtään gorillaa, ei yhtään epäinhimillistä olentoa. Siksi minulla on samat mahdol-lisuudet kuin heilläkin.”

Haastattelun lopuksi Pauli to-tesi:

”Tällaista päivää ei enää koskaan tule köyhän Teuvan pojan elämään...”

Eikä tällaista päivää varmaan tule monta koko Suomen urheilun elämään...

Eläköön purjehdus

Topi Halonen

Olympiatuloksia jatk. I. sivulta Yleisurheilu

Kiekonheitto: Al Oerter, USA 61,00 (OE), 2) Ludvik Daneke, Tshekkoslovakia 60,52, 3) David Weill, USA 59,49.

20 kmn kävely: Kenneth Matthews, Englanti 1,29,34, 0, 2) Dieter Linder, Saksa 1,31,13, 3) Vladimir Golubnich, N-liitto 1,31,59,4, 6) Ronald Zinn, USA 1,32,43,0.

Naisten korkeushyppy: Jolanda Balas, Romania 190 (OE), 2) Michele Brown, Australia 180, 3) Taisia Tahentshik, N-liitto 178, 13) Leena Kaarna Suomi 165.

200 metriä: Henry Carr USA 20,3 (uus OE) 2) Otis Drayton USA 20,5 3) Edwin Roberts Trinidad-Tobago 20,6. 3,000 m esteet: Gaston Roelants Belgia 8,30,8 (OE), 2) Wolfgang Reinhardt Saksa 505, 3) Klaus Lehnertz Saksa 500, 7) Pentti Nikula Suomi 490, 12) Risto Anko Suomi 470, 14) Taisto Laitinen Suomi 460.

Kuulantytöt: Dallas Long USA 20,33 2) James Matson USA 20,20 3) Vilmos Varju Unkari 19,39.

Naisten 400 metriä: Betty Cuthbert Australia 52,0 (uus OE) 2) Ann Packer Englanti 52,2 3) Judith Amore Australia 53,4.

Naisten 5-ottelu: Irina Press N-liitto 5246 (OE ja OE), 2) Mary Rand Iso Britannia 5035 3) Galina Bystrova N-liitto 4956.

UNTI

Miesten 1,500 metrin vapaa-uinti: Robert Windle Australia 17,01,7 (OE), 2) John Nelson USA 17,03,0, 3) Allan Wood Australia 17,07,7. 7) Roy Saari USA 17,29,2.

Naisten 400 metrin sekauinti: Donna De Varona USA 5,18,7 (OE), 2) Sharon Finneran USA 5,21,1, 3) Martha Randall USA 5,24,2.

Painonnosto alle 90 kg

Vladimir Golovanov, N-liitto 487,5 ME, 2) Louis Martin Englanti 475,0, 3) Irenesuz Palinski Puola 467,5. 7) Jouni Kallajärvi.

5-ottelu

Henkilökohtainen kilpailu: Ferenc Török Unkari 516, 2) Igor Novikov N-liitto 5067, 3) Albert Mokejev N-liitto 5039, 19) Keijo Vanhala, Suomi, 20) Kari Kaaja, Suomi, 22) Jorma Hotanen, Suomi.

Joukkuekilpailu: N-liitto 14961, 2) USA 14189, 3) Unkari 14173, 7) Suomi 13540.

Soutu

Yksiköt: N-liitto 8,22,51 2) Saksa 8,26,24, 3) Sveitsi 8,29,68.

Pariairokaksikot: N-liitto 7,10,66, 2) USA 7,13,16, 3) Tshekkoslovakia 7,14,23.

Kaksikot: Iri: Kanada 7,32,94 2) Hollanti 7,33,40, 3) Saksa 7,38,63, 6) Suomi 8,05,14. Kaksikot pm: USA 8,21,35, 2) Ranska 8,23,42. Neloset ip: Taneka 6,59,30, 2) Englanti 7,00,47, 3) USA 7,01,37. Neloset pm: Saksa 7,00,44, 2) Italia 7,02,84, 3) Hollanti 7,06,46.

Kahdeksikot: USA 6,18,23, 2) Saksa 6,23,29, 3) Tshekkoslovakia 6,25,11.

Naisparat

Vähän aikaa sitten esitettiin Partisisa omalaatuisen elokuvaa, kaksiosainen ”Avio-elämä”-niminen filmi, jossa nähtiin sikä miehen että naisen versio avioliiton karille ajautumisesta. Elokuvaa on innokkaasti tiedusteltu nyt moniin muuhin maihin, mm. arabimaihin. Mutta viimeksi mainittu eivät halua naisen versiota vaan pelkästään miehen. Eihän toki avioliiton sovi nousta miestään vastaan!

Kaikki alkoi isoäidistä

Rita Pavone — italialainen tärhtönen — on joutunut epämiellyttävän skandaalin valokeilaan. Hänen isoäitinsä on näet kertonut lehtimiehille, ettei Rita ole suostunut lahjoittamaan hänelle radiokloetta, vaikka hän on sitä aivan avoimesti pyytänyt. Oma Pavone, joka on Ritan äidinän, elää pienen eläkkeen varassa. Ritan isä on puolestaan rientänyt tyttärensä avuksi ja kertonut, että hän ja Ritan äiti ovat jo vuosikausia eläneet erossa. Ja Rita on tähän vielä lisäänyt, ettei hän ole koskaan edes tavannut isoäitiään!

Eräs pieni poika istui puiston penkillä ja itki katkerasti. Tuli kiltti tati ja kysyi: — Rakkaani, mitä sinä itket? Poika: —No, kun minä istun ampiainen päällä. Tati: —Nouse ylös, lapsu-kainen. Poika: —Enkä nouse. Jos ei ole minulla hyvä niin ei silläkään.

— Erkki ei ole suudellut minua viiteen viikkoon. — Kamalaa. Mielestäni sinun pitäisi erota. — Se ei auta. En ole naimisissa Erkin kanssa.

